จำเป็นต้องทำดีต่อพ่อแม่ และห้ามเนรคุณต่อทั้งสอง

[ไทย]

وجوب بر الوالدين والتحذير من عقوقهما؟

[باللغة التايلاندية]

แปลโดย อุสมัน สามะ

ترجمة : عثمان عبدالصمد

ตรวจทาน: ซุฟอัม อุษมาน

مراجعة: صافي عثمان

สำนักงานความร่วมมือเพื่อการเผยแพร่และสอนอิสลาม อัร-ร็อบวะฮฺ กรุงริยาด

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

1429 – 2008

islamhouse.com

จำเป็นต้องทำดีต่อพ่อแม่ และห้ามเนรคุณต่อทั้งสอง

มวลการสรรเสริญทั้งหลายนั้นเป็นสิทธิของอัลลอฮฺ ผู้ทรงอภิบาลแห่งสากลโลก และความจำเริญและสันติจงประสบแด่นบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ผู้นำแห่งบรรดารอซูลและแด่วงศ์วานของท่านและสหายทั้งหลายของท่าน

พี่น้องมุสลิม...และมุสลิมะฮฺ

ฉันขอทักทายพวกท่านทั้งหลายด้วยการทักทายแห่งอิสลามที่นิรันดร นั่นคือการทักทายของชาวสวรรค์

สลามุน อะลัยกุม วะเราะห์มะตุลลอฮฺ วะบะร่อกาตุฮฺ

คำพูดเกี่ยวกับพ่อแม่จะไม่ถูกเบื่อและไม่สิ้นสุด แท้จริงพระผู้อภิบาลของเราได้ทรงสั่งเสียให้กระทำดีต่อทั้งสอง เพราะอัลลอฮฺทรงสร้างทั้งสองมาเป็นสาเหตุให้เรากำเนิดออกมาจากการไม่มีชีวิตสู่การมีชีวิต และมีโองการอัลกุรอานจำนวนไม่น้อยที่อัลลอฮฺทรงรวบรวมระหว่างการเคารพภักดีต่อพระองค์กับการกระทำดีต่อพ่อแม่ ดังพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

«أَنِ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ» [لقمان/ 14]

ความว่า “เจ้าจงขอบคุณข้า(อัลลอฮฺ)และบิดามารดาของเจ้า”

และพระดำรัสของพระองค์อีกบทหนึ่งที่ว่า

«وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا» [الإسراء/ 23]

ความว่า “และพระผู้อภิบาลของเจ้าได้บัญชาว่า สูเจ้าทั้งหลายอย่าได้เคารพภักดีผู้ใดนอกจากอัลลอฮฺเพียงผู้เดียวและจงทำดีต่อบิดามารดา”

และความหมายของคำว่า "**وَقَضَى رَبُّكَ**" คือ บัญชาและสั่งเสีย ด้วยเหตุนี้อัลลอฮฺผู้ทรงยิ่งใหญ่และสูงส่งได้ทรงรวบรวมเอาการทำดีต่อพ่อแม่เข้ากับการเคารพภักดีต่อพระองค์ และได้ตรัสว่า

«وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا» [النساء/ 36]

ความว่า “และจงทำดีกับบิดามารดาทั้งสอง”

บางทีเราอาจไม่รู้ถึงคุณค่าของท่านทั้งสองตอนนี้ แต่เมื่อไรเล่าเราถึงจะรู้คุณค่าของท่าน? ...เมื่อท่านได้เสียชีวิตและถูกฝัง ในเวลานั้นเราจะสูญเสียทั้งสองท่านอย่างแท้จริง เราจะได้รู้คุณค่าของท่านและหวังให้ท่านมีชีวิตอยู่กับเราอีกตลอดไปเพื่อที่เราจะได้ทำดีต่อท่าน

ดังนั้นด้วยสิ่งใดเล่าที่เราจะตอบแทนบุญคุณของบิดามารดาทั้งสอง? ... หว่า ด้วยคำพูดและสำนวนใดเล่าที่เราจะใช้พูดถึงทั้งสอง? แท้จริงทั้งสองนั้นยิ่งใหญ่กว่าที่เราจะสาธยายลงในแผ่นกระดาษน้อยๆ เช่นนี้ เพื่อที่เราจะตอบแทนบุญคุณของท่านเพียงครึ่งหนึ่งหรือทั้งหมด จะอย่างไรก็ตามเราจะไม่กล่าวคำใดๆ นอกเสียจากดังเช่นที่อัลลอฮฺผู้ทรงบริสุทธิ์และทรงสูงส่งได้ตรัสไว้ว่า

«وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا» [الإسراء/ 24]

ความว่า "และจงกล่าว(ขอพรให้กับทั้งสอง)ว่า ข้าแต่พระผู้อภิบาลของฉันได้โปรดประทานความเมตตาแก่ทั้งสองดังเช่นที่ทั้งสองได้เลี้ยงดูแลฉันเมื่อครั้งเยาว์วัย"

พี่น้องมุสลิมและมุสลิมะฮฺในหนทางของอัลลอฮฺ

ดังนั้นเราจงรักษาความพึงพอใจของบิดามารดาอย่างถึงที่สุด ทำให้ทั้งสองมีความสุขและสบายใจ มีความสุภาพอ่อนโยนกับทั้งสอง พูดคุยสนทนากับท่าน น้อบนอมถ่อมตนกับท่าน ปรึกษาหารือและเอาข้อคิดเห็นจากท่าน กินดื่มร่วมวงกับท่าน รับใช้และตอบสนองความต้องการของท่าน พูดกับท่านด้วยคำที่สุภาพอ่อนโยนและดีด้วยมารยาทที่ให้เกียรติและเทิดทูน จงจริงใจและพยายามทำสิ่งดังกล่าว และจงพยายามเพื่อให้ได้มาซึ่งดุอาอ์ที่ดีจากทั้งสอง เพราะแท้จริงดุอาอ์ของพ่อแม่นั้นจะไม่ถูกปฏิเสธ

สำหรับใครที่ต้องการสวนสวรรค์ก็จงอยู่กับพ่อแม่ของเขา และจงระวัง...จงระวังอย่างถึงที่สุดจากการเนรคุณและเหินห่างจากทั้งสอง และอย่าได้ให้ทั้งสองได้ยินซึ่งคำที่ไม่ดีแม้กระทั่งคำว่า "อุฟ" (หรือ "หึ" ซึ่งเป็นการแสดงความไม่พอใจ) ซึ่งเป็นคำเพียงเล็กน้อยที่สุดในจำนวนคำที่ไม่ดี

อัลลอฮฺได้ตรัสไว้ว่า

«وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا، وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا» [الإسراء/ 23، 24]

ความว่า "และพระผู้อภิบาลของเจ้าได้บัญชาว่า สูเจ้าทั้งหลายอย่าได้เคารพภักดีผู้ใดนอกจากอัลลอฮฺเพียงผู้เดียวและจงทำดีต่อพ่อแม่ แม้นว่าผู้ใดผู้หนึ่งหรือทั้งสองบรรลุวัยชราอยู่กับเจ้าแล้ว อย่าได้กล่าวแก่ทั้งสองว่า "อุฟ" (หรือคำว่าที่แสดงอาการไม่พอใจ) และอย่าได้ขู่เข็ญทั้งสอง และจงพูดกับทั้งสองด้วยถ้อยคำที่อ่อนโยน, และจงนอบน้อมถ่อมตนกับทั้งสองด้วยความเมตตา และจงกล่าว(ขอพรให้กับทั้งสอง)ว่า ข้าแต่พระผู้อภิบาลของฉัน ได้โปรดประทานความเมตตาแก่ทั้งสองดังเช่นที่ทั้งสองได้เลี้ยงดูแลฉันเมื่อครั้งเยาว์วัย"

และอัลลอฮฺได้ตรัสอีกว่า

«وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا» [النساء/ 36]

ความว่า "สูเจ้าทั้งหลายจงเคารพภักดีอัลลอฮฺและอย่าได้ตั้งภาคีใดๆ ต่อพระองค์ และและจงทำดีกับพ่อแม่ทั้งสอง"

รายงานจาก อับดุลลอฮฺ บิน มัสอูด เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ได้กล่าวว่า : **ฉันได้ถามท่านนบี ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ว่า การงานใดเป็นที่รักยิ่ง ณ อัลลอฮฺ? ท่านได้ตอบว่า "การละหมาดในเวลา" ฉันได้ถามอีกว่า แล้วอะไรอีก? ท่านได้ตอบว่า "การทำดีต่อพ่อแม่" ฉันได้ถามอีกว่า แล้วอะไรอีก? ท่านตอบว่า "การต่อสู้ในหนทางของอัลลอฮฺ"** (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์และมุสลิม)

รายงานจากอนัส เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ว่า ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า **"ผู้ใดที่ต้องการปัจจัยยังชีพ(ริสกี)ที่มากมายและมีอายุยืนยาว ก็จงสร้างความสัมพันธ์ทางเครือญาติของเขา"** (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์และมุสลิม)

รายงานจากอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า **"เป็นสิ่งที่น่าอัปยศ เป็นสิ่งที่น่าอัปยศ เป็นสิ่งที่น่าอัปยศ สำหรับผู้ที่ใช้ชีวิตกับพ่อแม่ของเขาคนหนึ่งคนใดหรือทั้งสองในยามที่ทั้งสองแก่ชรา แล้วเขาไม่ได้เข้าสวนสวรรค์(เพราะเขาไม่ได้ทำดีกับทั้งสอง)"** (บันทึกโดยมุสลิม)

รายงานจากอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ได้กล่าวว่า : มีชายผู้หนึ่งได้มาหาท่านรอซูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม แล้วได้ถามว่า : **โอ้ท่านรอซูลุลลอฮฺ ใครที่สมควรแก่การทำดีมากที่สุด? ท่านตอบว่า "แม่ของท่าน" เขาได้ถามอีกว่า แล้วใครอีก? ท่านตอบว่า "แม่ของท่าน" เขาได้ถามอีกว่า แล้วใครอีก? ท่านตอบว่า "แม่ของท่าน" เขาได้ถามอีกว่า แล้วใครอีก? ท่านตอบว่า "พ่อของท่าน"** (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์และมุสลิม)

รายงานจากอาอิชะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮา ได้กล่าวว่า ท่านรอซูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า **"ฉันได้เข้าสวรรค์และได้ยินเสียงอ่านกุรอาน ฉันถามว่า นี่ใคร? มลาอิกะฮฺตอบว่า หาริษะฮฺ บิน อันนุมาน เช่นนี้แหล่ะคือ(ผลตอบแทนของ)การทำดี(ต่อพ่อแม่) เช่นนี้แหล่ะคือ(ผลตอบแทนของ)การทำดี(ต่อพ่อแม่)"** และในอีกสายรายงานหนึ่งเล่าว่า **"ฉันได้นอน(หมายถึง ท่านรอซูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม) แล้วได้ฝันเห็นฉันอยู่ในสวรรค์"** และได้เพิ่มว่า **"และเขา(หาริษะฮฺ บิน อันนุมาน)เป็นผู้ที่ทำดียิ่งต่อแม่ของเขา"** (เศาะฮีหฺ บันทึกโดย อับดุรร็อซซากในอัลมุศ็อนนัฟ : 20119 และอะห์หมัด 6/115, 152, 166, 167 และอัลบัยฮะกีย์ในหนังสือ ชัรหัซซุนนะฮฺ : 3418, 3419)

ท่านกะอับ อัลอะห์บาร เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ กล่าวว่า : แท้จริงอัลลอฮฺจะรีบให้ความหายนะกับบ่าวผู้หนึ่งในเมื่อเขานั้นเป็นผู้ที่เนรคุณต่อพ่อแม่ของเขา ซึ่งหมายถึง อัลลอฮฺจะรีบลงโทษเขา และแท้จริงอัลลอฮฺจะเพิ่มอายุของชายผู้หนึ่งในเมื่อเขานั้นเป็นผู้ที่ทำดีกับพ่อแม่ ซึ่งหมายถึง อัลลอฮฺจะเพิ่มคุณธรรมและความดี และส่วนหนึ่งของการทำดีให้กับทั้งสองนั้น คือการจับจ่ายทรัพย์สินให้กับทั้งสองในยามที่ทั้งสองมีความจำเป็นต้องใช้

สิทธิของมารดา

เราจะว่าอย่างไรเกี่ยวกับความประเสริฐของบรรดาผู้เป็นแม่และอะไรคือผลตอบแทนอันใหญ่หลวงของพวกนาง ณ ที่อัลลอฮฺผู้ทรงเมตตา?

แท้จริงอัลลอฮฺ ซุบฮานะฮุวะตะอาลา ได้สรรเสริญนบีของพระองค์คือ อีซา อะลัยฮิสลาม แล้วตรัสว่า

«وَبَرًّا بِوَالِدَتِي» [مريم/ 32]

ความว่า "และ(พระองค์)ทรงให้ฉันทำดีต่อแม่ของฉัน"

ความหมายของการทำดี คือ การติดต่อสัมพันธ์ ดังที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้อธิบายอย่างแจ่มแจ้งแล้วถึงฐานะของแม่ที่ทรงเกียรติในหะดีษที่ได้กล่าวมาก่อนหน้านี้ ในขณะที่เศาะหาบะฮฺมาถามท่านว่า ใครที่สมควรแก่การทำดีมากที่สุด? ท่านตอบว่า "แม่ของท่าน...." และตามความหมายของหะดีษนี้แล้ว ผู้เป็นแม่ควรต้องได้รับการทำดีจากลูกสามเท่าของผู้เป็นพ่อ อันเนื่องมาจากความยุ่งยากลำบากของการอุ้มครรภ์ การคลอดและการให้นม อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

«وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا» [الأحقاف/ 15]

ความว่า "และเรา(อัลลอฮฺ)ได้สั่งเสียมนุษย์ให้ทำดีกับพ่อแม่ของเขา แม่ของเขาได้อุ้มครรภ์เขาด้วยความเหนื่อยยาก และได้คลอดเขาด้วยความเจ็บปวด และการอุ้มครรภ์เขาและการหย่านมของเขาในระยะเวลาสามสิบเดือน"

และอัลลอฮฺได้ตรัสอีกว่า

«وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ، ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ، ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَتَبَارَكَ اللهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ» [المؤمنون/ 12-14]

ความว่า "และแท้จริงเรา(อัลลอฮฺ)ได้สร้างมนุษย์มาจากธาตุดิน, แล้วทำให้เป็นเชื้ออสุจิอยู่ในที่พักอันมั่นคง(คือมดลูก), แล้วเราก็ได้ทำให้เชื้ออสุจิกลายเป็นก้อนเลือด ได้ทำให้ก้อนเลือดกลายเป็นก้อนเนื้อ จากนั้นได้ทำให้ก้อนเนื้อกลายเป็นกระดูก ได้หุ้มกระดูกนั้นด้วยเนื้อ แล้วได้เป่าวิญญาณให้กลายเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง ดังนั้นอัลลอฮฺทรงจำเริญยิ่ง ผู้ทรงเลิศแห่งปวงผู้สร้าง"

และดังที่ได้ผ่านเรามาแล้วในอายะฮฺอันยิ่งใหญ่ว่า แม่นั้นเดินผ่านระยะเวลาต่างๆ ทุกๆระยะเวลานั้นมีความยากลำบากยิ่งกว่าระยะเวลาอื่นๆที่ผ่านมา เริ่มตั้งแต่การที่เชื้ออสุจิของสามีตกวางอยู่ในมดลูกของ

นาง นางต้องลำบากโดยที่ไม่มีใครรู้นอกเสียจากอัลลอฮฺ ซุบฮานะฮุวะตะอาลา เท่านั้น ที่ทรงทราบว่านางเหน็ดเหนื่อยเพียงใด

หลังจากนั้นก็เป็นระยะเวลาของการคลอดลูกซึ่งเป็นช่วงที่อันตรายถึงชีวิต บางทีแม่อาจเสียชีวิตขณะที่นางคลอดลูกออกมา สภาพเช่นนี้เกิดขึ้นกับแม่ที่ต้องรับทุกข์แต่เพียงผู้เดียว หลังจากนั้นทั้งหมดก็เป็นระยะเวลาของการให้การอบรมสั่งสอนร่วมกันระหว่างพ่อแม่ทั้งสองคน

สถานะอันสูงส่งของแม่

แท้จริงหน้าที่ของแม่ในการอบรมสั่งสอนนั้นเป็นส่วนที่เยอะที่สุด(มากกว่าพ่อ) นางได้แบกภาระอย่างหนักหน่วงและเหนื่อยยาก ต้องแบกภาระความเจ็บปวดเมื่อเจ็บครรภ์และความลำบากของมัน ต้องดูแลการให้นมลูกอย่างจริงจัง ทั้งหมดนี้นางไม่เคยคิดถึงความเจ็บปวดหรือโรคภัยที่ต้องประสบหรือความเหนื่อยยากที่คอยรบกวนนางเลยแม้แต่นิด พร้อมกันนั้นไม่เคยรอคอยค่าตอบแทนหรือคำขอบคุณต่อสิ่งเหล่านั้นเลย เว้นแต่หวังความโปรดปรานจากอัลลอฮฺผู้ทรงสูงส่งเท่านั้น

แท้จริงแม่ได้ใช้ชีวิตชั่วอายุของนางเพื่อเป็นผู้รับใช้ให้กับลูกๆ เป็นนางพยาบาลให้กับพวกเขา เป็นแม่ที่รักเอ็นดูลูกๆ ไม่รังเกียจที่จะล้างสิ่งสกปรกหรือภาพที่เห็นและเหตุการณ์ที่ประสบกับลูก คอยอดนอนเพื่อให้ท่านได้นอน ต้องเป็นทุกข์เพื่อให้ท่านมีความสุข และต้องอดจากความสุขของโลกนี้เพื่อท่านคนเดียว ท่านเป็นทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตของนาง วันที่แม่มีความสุขและปิติยินดีที่สุดคือวันที่นางเห็นท่านเป็นชายหนุ่มที่เบิกบานที่เชื่อฟังในคำสั่งของอัลลอฮฺผู้ทรงสูงส่งและออกห่างจากสิ่งที่ต้องห้าม

แท้จริงฉันขอสาบานด้วยอัลลอฮฺว่า ฉันรู้สึกฉงนนักกับหัวใจของผู้เป็นแม่ หัวใจของแม่นั้นไม่เคยโกหกแถมนางยังมีความรู้สึกที่แปลกประหลาดต่อลูกของนาง มหาบริสุทธิ์แด่อัลลอฮฺ! หากว่าลูกของนางได้ประสบกับบางสิ่งบางอย่าง แน่นอนหัวใจของแม่นั้นเป็นพยานส่อให้เห็นถึงความรู้สึกของนางต่อลูก ซึ่งหัวใจของแม่นั้นไม่เคยโกหก

มีรายงานว่า ชายชาวอาหรับชนบทคนหนึ่งได้เฏาะวาฟ(เวียนรอบวิหารกะอฺบะฮฺ)กับแม่ของเขา โดยที่เขาแบกนางไว้บนหลัง เมื่อเสร็จสิ้นจากการเฏาะวาฟ เขาก็ได้ถามอิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ว่าท่านเห็นฉันได้ตอบแทนบุญคุณของแม่แล้วหรือไม่? อิบนุ อับบาส ตอบว่า “ไม่ ขอสาบานด้วยอัลลอฮฺว่า แม้ขนาดความเจ็บปวดเพียงครั้งเดียวของแม่ยามให้กำเนิดเจ้า (เจ้าก็ยังตอบแทนไม่เท่ากับบุญคุณนั้นเลย)"

มีรายงานจากอัลหะซัน บิน อาลี เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ว่า ท่านเกรงกลัวและระมัดระวังอาหารที่กินร่วมกันกับแม่ของท่านมาก เมื่อถูกถามเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ท่านตอบว่า "ฉันกลัวว่ามือของฉันจะล้ำไปหยิบอาหารคำหนึ่งที่สายตาของนางมองอยู่ แล้วฉันก็กลายเป็นผู้ที่ได้เนรคุณต่อท่าน"

ยังมีรายงานจากชาวสะลัฟอีกคนหนึ่งว่า เมื่อเขาได้เสร็จสิ้นจากการฝังศพแม่ของเขาแล้ว เขาหลั่งน้ำตาอย่างขมขื่น ณ หลุมฝังศพของนาง เมื่อถูกถามเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เขาตอบว่า "จะไม่ให้ฉันหลั่งน้ำตาได้อย่างไรในเมื่อประตูหนึ่งของสวรรค์ได้ถูกปิดสำหรับฉันแล้ว"

อัลลอฮฺ อักบัร ! เราอยู่ส่วนไหนของพวกเขาเหล่านั้น?

นี่แหล่ะคือสถานะของแม่ ที่ควรแก่การยกย่องด้วยเหตุผลทุกประการ แต่นั่นไม่ได้หมายความว่าใครคนหนึ่งต้องลืมสิทธิของพ่อ ซึ่งตลอดระยะเวลานานพ่อได้กระตือรือร้นทำงานหนักเพื่อพวกเราและพี่น้องคนอื่นๆ ของเรา พ่อได้แบกภาระความเหนื่อยยากเพื่อให้พวกเรามีความสุขและปลอดภัย พ่อกินอาหารราคาถูกและสวมใส่เสื้อผ้าหยาบกร้าน เพื่อเก็บออมชีวิตที่สุขสบายให้กับลูกๆ พ่อได้ฟังคำหนักหูที่สั่งเขาให้ทำโน่นทำนี่ พ่อได้กลืนความขมขื่นและแบกภาระหนี้สิน และเผชิญหน้าทุกอย่างเพื่อลูกๆ โดยที่พวกเขาในขณะนั้นกำลังหลับนอนหรือเล่นรื่นเริงอยู่ หรือไม่รู้สึกถึงการดูแลของพ่อเลย

ครั้งหนึ่งท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮฺ ได้เห็นชายคนหนึ่งเดินตามชายอีกคนหนึ่ง ท่านถามเขาว่า คนผู้นี้เป็นใคร? เขาตอบว่า พ่อของฉันเอง อบู ฮุร็อยเราะฮฺจึงกล่าวว่า "เจ้าจงอย่าเรียกเขา(พ่อของเจ้า) ด้วยนามของเขา(เพื่อเป็นการให้เกียรติ) จงอย่านั่งก่อนที่เขาจะนั่ง และจงอย่าเดินนำหน้าเขา"

การตักเตือนจากการเนรคุณต่อพ่อแม่

พี่น้องมุสลิมและมุสลิมะฮฺในหนทางของอัลลอฮฺ

แท้จริงการเนรคุณต่อพ่อแม่นั้นเป็นสิ่งที่ต้องห้ามและเป็นส่วนหนึ่งของบาปใหญ่ และผู้ที่เนรคุณต่อพ่อแม่ของเขาก็จะได้เห็นผลตอบแทน(โทษ)ในโลกดุนยาก่อนโลกอาคิเราะฮฺ ซึ่งมันเป็นหนี้ที่ต้องชดใช้ในโลกดุนยาก่อนโลกอาคิเราะฮฺ ดังนั้นผู้ที่ทรมานและเนรคุณต่อพ่อแม่ของเขาก็จงระวังว่าอัลลอฮฺกำลังสังเกตดูอยู่ และจงเกรงกลัวอัลลอฮฺจากการกระทำของเขาเช่นนี้ และท่านจงอย่าให้ทั้งสองได้ยินแม้แต่คำที่แสดงถึงอาการไม่พอใจแก่ท่านทั้งสอง นับประสาอะไรกับสิ่งที่ยิ่งไปกว่านั้น

รายงานจากอับดุลลอฮฺ บิน อัมรฺ บิน อัลอาศ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า **"บาปใหญ่นั้นคือ การตั้งภาคีกับอัลลอฮฺ การเนรคุณต่อพ่อแม่ การฆ่าตัวตายและการสาบานที่ตั้งใจโกหก(ไม่ทำตามที่สาบาน)"** (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์)

และรายงานจากอับดุลลอฮฺ บิน อัมรฺ บิน อัลอาศ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา อีกเช่นกันว่า ท่านรอซูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า **"ส่วนหนึ่งของบาปใหญ่นั้นคือ การที่ผู้ชายด่าว่าพ่อแม่ของเขา"** เศาะหาบะฮฺถามว่า โอ้ท่านรอซูลุลลอฮฺ มีคนด่าว่าพ่อแม่ของเขาด้วยหรือ? ท่านตอบว่า **"ใช่ นั่นคือ เขาไปด่าว่าพ่อของคนอื่น และเขาคนนั้นก็ด่าว่าพ่อของเขากลับ และเขาไปด่าว่าแม่ของคนอื่น และเขาคนนั้นก็ด่าว่าแม่ของเขากลับ"** (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์และมุสลิม)

พี่น้องมุสลิม...และมุสลิมะฮฺที่มีเกียรติ

ในตอนท้ายนี้ หลังจากที่ได้รับรู้ถ้อยคำที่ดีเหล่านี้ ซึ่งได้ให้ความกระจ่างแก่เราเกี่ยวกับความประเสริฐของผู้ที่เป็นสาเหตุให้เรามีชีวิตอยู่ในโลกนี้หลังจากอัลลอฮฺ ซุบฮานะฮุวะตะอาลา และสิ่งที่ควรมีให้กับทั้งสอง(พ่อแม่)ซึ่งการยกย่องและให้เกียรติ ไม่มีอะไรที่หลงเหลืออีกแล้วนอกจากว่า พวกเราแต่ละคนต้องกลับทบทวนและดูตัวเองว่า เราเป็นผู้ที่บกพร่องหรือว่าเราเป็นผู้ที่ทำดีต่อท่านทั้งสองแล้ว? ถ้าหากว่าเราอยู่ในกลุ่ม

แรกก็จงขออภัยโทษจากอัลลอฮฺ เสียใจ สำนึกผิดในสิ่งที่ผ่านและเริ่มทำดีต่อทั้งสองใหม่ แต่ถ้าหากทั้งสองหรือใครคนใดคนหนึ่งได้เสียชีวิตแล้ว ก็ให้ขอดุอาอ์และความเมตตาให้กับทั้งสองและทำดีต่อมิตรสหายของทั้งสอง แต่ถ้าหากอยู่ในกลุ่มที่สองก็จงสรรเสริญอัลลอฮฺและกระทำเช่นนั้นต่อไป เพราะส่วนหนึ่งของสัญญาณการตอบรับความดีนั้นคือ การทำดีอย่างหนึ่งถัดจากความดีอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งมันเป็นความโปรดปรานของอัลลอฮฺที่ให้กับเขา และจงมุ่งมั่นใช้โอกาสช่วงที่ทั้งสองมีชีวิตด้วยการทำดีต่อท่านก่อนที่ห้วงเวลาอันมีค่านี้จะผ่านเลยไปโดยไม่หวนคืนอีก

ขออัลลอฮฺทรงประทานความจำเริญและสันติแด่นบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิวะสัลลัม และแด่วงศ์วานของท่านและสหายทั้งหลายของท่านด้วยเทิอญ